

Szemponatok egészségesebb és biztonságosabb éjszakai színterek kialakításához

I. A helyszínek

1. 1. Biztonságosabb fizikai környezet kialakítása a helyszíneken

- *Túlzásúfoltosság megelőzése*
- *Szellőztetés, hőmérséklet és páratartalom szabályozás*
- *Ivóvíz elérhetősége:* Hideg, ivóvíz minőségű csapvíz folyamatos és korlátlan elérhetősége. Pultnál csapvíz ingyenes kiszolgálása, esetleg külön csap felállítása e célra. Palackozott vizek széles választékának elérhetősége reális áron. Mellékhelyiségekben hideg víz.
- *Túlhevülést megelőző, illetve további egészségvédő tényezők:*
A tánctér figyelemmel kísérése, szükség esetén a kimerült táncolók kiemelése a tömegből. Chill-out területek, ülőhelyekkel. Ruhatar ingyenesen vagy elérhető áron.
- *Általános biztonság:* A mindenkor tűzvédelmi, egészségvédelmi és biztonságra vonatkozó előírások betartása, ill. pohárszedők alkalmazása, műanyag poharak használata, a hangerő limitálása, hangszigetelés, a szórakozók előzetes tájékoztatása stroboszkóp vagy lézer, illetve füst használata esetén.

Helyszínrre szabott kockázatfelmérés általános fontossága.

1.2. Alkohol-, drog- és dohányzás politika, illetve szexuális egészség

- A helyre vonatkozó *saját „házirend“* kialakítása (a vonatkozó általános törvényeken túl), mely tartalmazza a helyszín alkohollal, drogokkal és a dohányzással kapcsolatos állásfoglalását. Helyszínrre szabott kockázatfelmérés fontossága.
- A túlzott mértékű *alkoholfogyasztás csökkentése:* Árakra vonatkozó szabályozás, Kiszolgálásra vonatkozó szabályok, illetve a személyzet szakmailag megfelelő képzése a felelős alkoholkiszolgálásra vonatkozóan. Helyszíni alkohol marketingre, promóciókra vonatkozó szabályozások. Ismeretterjesztő szóróanyagok elhelyezése, hozzáférhetősége.
- Az éjszakai színtéren megjelenő *szexualitással összefüggő* ártalmak megelőzésére és csökkentésére fordított figyelem. Óvszerautomaták, házirend, ismeretterjesztés.

2. Az éjszakai élet színtereinek közvetlen és távolabbi környezete

A szórakozóhelyek, rendezvények környékének kialakítása szintén hozzájárul a szórakozás egészségesebbé és biztonságosabbá tételéhez. A különböző ártalmak, illetve az agresszió egy része a helyszínek környékén jelentkezik.

- *Közterek:* A szórakozóhely, illetve rendezvény környékén, környező utcákban, tereken tartózkodó szórakozók zajszintjének, szemetelésének, agressziójának csökkentése, megelőzése. Megfelelő utcai világítás.
- *Közlekedés, biztonságos hazajutás:* A várakozó helyek felügyeletének fontossága, a közterületek figyelése. A szórakozók előzetes tájékoztatása a hazajutási lehetőségekről. Az alkohol és drogok hatása alatt való gépjárművezetés elkerülése, megelőzése, alternatív

közlekedési módok megléte, információs kampányok.

II. Az éjszakai színtereken kívüli intervenciók lehetőségei

- Információs kampányok
Szociális marketing kampányok, fókuszban az éjszakai életet biztonságosabbá tevő üzenetekkel.
- Helyi szintű (a negyedre, vagy nagyobb közigazgatási egységre vonatkozó) alkohol- és drogpolitika kialakítása.
- Szórakozónegyedek tervszerű kialakítása.
- Oktatás, kortársképzés
 - Fiatalok képzése az éjszakai színtereken való tudatossággal és biztonsággal kapcsolatban.
 - Szórakozóhely személyzetének képzése.
 - Kortárssegítők képzése, önkéntes segítők jelenléte az éjszakai életben.
 - Információs kiadványok, ajánlások, módszertani segédletek megalkotása.

III. Képzési és minőségbiztosítási lehetőségek

1. Képzések a partiszervezőknek a szórakozóhelyek vezetőségének és a személyzetnek

A kompetens vezetés és személyzet alapvető letéteményese a felelősségteljesebb, biztonságosabb és egészségesebb helyszínek létrehozásának. A hatékony és gyakorlatba is átültethető képzés minden felsorolt esetben egyaránt jelent szakszerű és bizonyítékokon alapuló szakmai információátadást, illetve viselkedés-változtatásra irányuló és kommunikációs technikákat új képességek elsajátítására és a meglévők fejlesztésére.

1.1. Az üzletvezetők, partiszervezők képzése

- A helyszín és események megfelelően biztonságos üzemeltetésére vonatkozó biztonsági és általános ismeretek: fizikai biztonság, jogi ismeretek.
- Az éjszakában előforduló tudatmódosító szerekre, azok használatára és egészségügyi következményeire vonatkozó ismeretek (alkohol, dohányzás, drogok).
- Esetleges intervenciók szükségének felismerése, problémás területek felmérésének képessége.
- Információszerzés lehetőségei, szakmai fórumok és szervezetek elérhetősége.
- Az éjszakában előforduló egyéb fizikai és pszichés egészséget befolyásoló tényezők előfordulásának és kezelésének ismerete (agresszió, sexualitás, fiziológiai tényezők).
- Fiatalkorúak védelmének speciális kérdése.
- Kommunikáció és konfliktusmegoldás (személyzet tagjaival és szórakozókkal egyaránt).
- A személyzet szupervíziója az említett témákban.
- Társadalmi felelősség kérdése.

1.2. A beengedésért felelős személyzet képzése

A vonatkozó törvények, illetve a szakmai kamara által előírt képzések kiegészítéseként

- Speciálisan az éjszakai életre és a munkakörre vonatkozó jogi ismeretek (beleértve az alkohorra, dohányzásra és illegális szerekre vonatkozó aktuális szabályozást).
- Speciálisan az éjszakai szórakozás területére vonatkozó biztonságot fokozó intézkedések ismerete.
- Intoxikáció felismerése és intoxikált személyekkel való kommunikáció.
- Általános kommunikációs képességek fejlesztése, különös tekintettel a sérülékeny populációkkal való konfliktusmenedzsmentre.
- Agresszió hatékony megelőzése és kezelése (dinamikus rizikófelmérés).

1.3. A személyzet többi tagjának képzése (pultosok, pohárszedők...stb.)

- Felelősségteljes kiszolgálás, a vonatkozó törvények pontos ismerete, a különböző szereplők felelőssége és feladata azok betartásában és betartatásában (pl. korhatári szabályozások, ittas emberek kiszolgálása...stb.).
- Akut egészségi állapotok felismerésének képessége, és adekvát segítség nyújtása vagy hívása.
 - -A különböző szerek vagy alkohol hatására kialakuló intoxikáció
 - felismerése.
- Kommunikáció és konfliktusmegoldás: Kommunikáció intoxikált személyekkel.
- Az agresszió megelőzése és kezelése.

1.4. A takarítók képzése

- Talált veszélyes anyagoktól való biztonságos megszabadulás módjai.
- Személyes biztonság, illetve a szórakozók és a személyzet védelme körültekintő veszélyes anyag kezeléssel és az előírt egészségügyi standardok betartásával.

Mindegyik említett csoportban felmerül a tudatmódosító szerekkel kapcsolatos ismeretek, illetve a konfliktuskezelés fontossága. Ezen ismeretek és készségek elsajátítása túlmutat a fizikális biztonság megteremtésén és alapvető fontosságú az egészséges és biztonságos környezet megteremtésében (a relative kisebb incidensek, vagy akár a személyi sérülésekkel vagy kárral járó nagyobb problémák elkerülésében) ami a hely presztizsét is értelemszerűen növeli.

2. Minőségbiztosítás

Szórakozóhelyek által alakított egyesületek, szerveződések. „Biztonságos szórakozóhely”, „ajánlott bár”... stb. programok kialakítása és megfelelő minőségbiztosítási elvek alapján működtetése. A személyzet megfelelő szakmai képzésének (folyamatos és ellenőrzött) biztosítása.

Források és ajánlott irodalom:

- <http://www.club-health.eu/>
- *Handbook Healthy Nightlife Toolbox. How to create a healthy & safe nightlife.* Trimbos-instituut, Utrecht, The Netherlands. 2010.
<http://www.hnt-info.eu/default.aspx>